

INDEX TRANSLATIONUM – REPERTORIU BIBLIOGRAFIC MONDIAL DE TRADUCERI ÎN SPRIJINUL INFORMĂRII ȘI CERCETĂRII

Valentina CHITOROAGĂ, *director general al Camerei Naționale a Cărții*
valentina.chitroaga@gmail.com

Ludmila CORGHENCI, *director adjunct,*
Departamentul Informațional Biblioteconomic, ULIM
lcorghenci@ulim.md

„Gîndirea comună europeană este opera colosală a traducătorilor. Fără traducători nu ar exista Europa, nu ar exista literatura mondială. Fără traducători eu nu l-aș fi citit pe Cervantes, iar dumneavoastră pe Kafka. Traducătorii sînt de o mie de ori mai importanți decît deputații din Parlamentul European.”
(Milán Kundera)

Baza de date Index Translationum constituie un suport esențial pentru procesul de informare și cercetare. Fiind destinată cercetătorilor, traducătorilor, editorilor, bibliotecarilor și altor categorii de utilizatori, aceasta oferă posibilitatea selectării informației privind lucrările traduse în circa 150 de țări, în funcție de diferite criterii: numele autorului ori a traducătorului, țara de origine, limba lucrării originale etc.

Resursele bibliografice, create la nivel local, național ori internațional, constituie fundamente importante pentru procesul de informare, documentare, cunoaștere. Acestea pot fi universale ori tematice, pot reflecta fluxul documentar în funcție de genul acestora, limba ori locul editării etc.

O resursă unicat este repertoriul bibliografic internațional Index Translationum. Este vorba despre bibliografia mondială de traduceri, elaborată sub egida UNESCO.

Scopul prezentului material este de a promova repertoriul internațional, a contribui la utilizarea acestuia de către factorii interesați, precum și de a reliefa prezența Republicii Moldova prin intermediul informațiilor bibliografice asupra traducerilor.

Repere istorice

Index Translationum ca repertoriu bibliografic a fost constituit și dezvoltat

sub patronatul UNESCO, grație necesităților culturale și informaționale:

- anul 1932 – anul constituirii (sub egida Ligii Națiunilor – Societe des Nations, constituită în iunie 1919 ca urmare a Tratatului de la Versailles; după anul 1945 – funcțiile acestei organizații fiind preluate de ONU)
- anii 1932-1940: Index Translationum era editat ca buletin trimestrial, prezentînd inițial informația bibliografică asupra traducerilor din 6 țări: Germania, Spania, Franța, Italia, Marea Britanie, SUA; în anul 1940 reflecta informația din 14 țări
- reluarea noii serii a repertoriului, în anul 1948, drept urmare a recomandării Conferinței miniștrilor Educației a țărilor aliate, 28 iunie 1945, Londra
- anii 1948-1979: Index Translationum era editat ca anuar, în format tradițional, în total fiind editate 39 de volume. Cîteva date statistice:

Anul	Cantitatea datelor	Număr țări reflectate
1948	8 570 descrieri bibliografice	Informații asupra traducerilor editate în 26 de țări
1979	60 573 descrieri bibliografice	Informații asupra traducerilor editate în 56 de țări

1979 – prezent: repertoriul este ținut și editat în format electronic: ediție anuală – CD. În prezent este asigurat accesul gratuit al cercetătorilor la baza de date Index Translationum – www.unesco.org/xtrans (limbile de prezentare a bazei de date: engleza, franceza și spaniola).

www.unesco.org/culture/xtrans

Organisation des Nations Unies,
pour l'éducation, la science et la culture

culture

Langues

- Index Translationum
- Recherche bibliographique
- Normes de translittération
- Statistiques
- Dernières mises à jour
- Partenaires
- Documentation

Index Translationum - Bibliographie mondiale de la traduction

Un répertoire des ouvrages traduits dans le monde entier, la seule bibliographie internationale des traductions. L'Index Translationum a été créé en 1932.

La base de données contient une information bibliographique cumulative sur les livres traduits et publiés depuis 1979 dans une centaine d'États membres de l'UNESCO, soit plus que 2 000 000 notices dans toutes les disciplines : littérature, sciences sociales et humaines, sciences exactes et naturelles, art, histoire, etc. Une mise à jour est effectuée tous les quatre mois.

Les notices antérieures à 1979 peuvent être consultées sur la version imprimée, disponible auprès des bibliothèques dépositaires et de la Bibliothèque de l'UNESCO à Paris.

En publiant ce répertoire, l'UNESCO met à la disposition du public un outil de travail unique au monde, élaboré grâce à une coopération internationale continue. Chaque année, les bibliothèques nationales de la plupart des États membres de l'UNESCO font parvenir au Secrétariat l'information bibliographique sur les titres traduits, et ce dans tous les domaines de la connaissance. En sont exclus les périodiques, articles de presse, les brevets, les brochures.

Pour plus d'information, consulter :

- Questions fréquentes
- Bibliothèques nationales
- Recherche bibliographique en ligne
- Statistiques

Contacts

M. Mariusz TUKAJ

- Index Translationum
- Documentaliste

Envoyer | Version imprimable | Contact | Recherche

Ressources

- Questions fréquentes
- Site Web
- Multimedia

A voir

Journée internationale de la langue maternelle - 21 février 2010

Y a-t-il une grande diversité de langues ?

Depuis quand...?

Journée mondiale du livre et du droit d'auteur - 23 avril

Littérature & traduction

Pentru cine este destinat și în ce scopuri este utilizat repertoriul bibliografic internațional? Index Translationum are drept grup-țintă bibliotecari, cercetători, editori, documentariști, traducători, fiind util și pentru alte categorii socio-profesionale, interesați asupra traducerilor operelor din diverse domenii. Acesta oferă răspuns la întrebări gen: A fost efectuată traducerea operei autorului concret? În care limbă și de către cine a fost efectuată traducerea? Unde a fost editată traducerea? Index Translationum oferă și posibilitatea efectuării/vizualizării rezultatelor contabilizărilor statistice, gen top-uri: Care este cel mai „tradus” autor? Care este țara cu cele mai multe traduceri editate? Care este cea mai „tradusă” lucrare? și altele.

Astfel, conform datelor Index Translationum topul celor „mai traduși autori” este prezentat în felul următor: pe primul loc se află Agatha Christie, urmînd Jules Verne, William Shakespeare etc. În Top se mai găsesc: Danielle Steele, creatorii de povești Hans Christian Andersen și frații Grimm, Stepen King și Isaac Asimov.

Conținutul Index Translationum: În prezent Index Translationum include mai mult de 2 000 000 de înregistrări bibliografice asupra lucrărilor traduse și editate în 150 de țări, primele reprezentînd toate domeniile: agricultură, arhitectură, drept, economie, educație, management, medicină, literatură etc. Sînt reflectate circa 462 302 nume de autori, 1 100 limbi în care sînt traduse lucrările. Anual baza de date este înnoită cu circa 100 000 de înregistrări. Baza de date nu reflectă informația privind traducerile contribuțiilor din culegeri, publicații periodice și continue, brevetelor, broșurilor.

Fiecare înregistrare include numele autorului, titlul lucrării traduse, numele traducătorului și editorului, anul ediției traducerii și alte date.

E de reținut că toate înregistrările bibliografice sînt prezentate în Index Translationum prin caractere latine, indiferent de caracterele originale ale lucrărilor. În acest scop sînt aplicate standardele internaționale de transliterație. Utilizatorilor bazei de date li se oferă informația necesară privind normele de transliterație (a se vedea meniul „Normes de translitteration”).

Cum se efectuează cercetarea? Cercetarea poate fi efectuată în funcție de diverse criterii: numele autorului, limba originală, denumirea țării, numele traducătorului etc. În acest scop este utilizat meniul „Cercetare bibliografică” (Recherche bibliographique), fiind necesar de a completa poziția corespunzătoare a chestionarului:

Cum se efectuează căutarea?

Organisation des Nations Unies
pour l'éducation, la science et la culture

culture

- Langues -

- Index Translationum
- Recherche bibliographique
- Normes de translittération
- Statistiques
- Partenaires
- Documentation

Recherche bibliographique

Remplir au moins un des critères de recherche suivants :

Veuillez consulter les Normes de translittération pour les langues n'utilisant pas l'alphabet latin. Vous pouvez utiliser le \$ comme caractère de troncature pour les recherches dans les rubriques Auteur, Traducteur, Directeur, Lieu et Éditeur. Veuillez ne pas employer les caractères accentués dans les rubriques de recherche.

Auteur:

Mot(s) du titre original ou du titre traduit:

Langue originale:

Langue de traduction:

Pays:

Lieu (ville):

Traducteur:

Responsable d'édition:

Année de publication:

Période: de l'année à l'année

Sujet:

Option de recherche :
Relier les champs par ☐ et ☐ ou

Ressources

- Contacts
- Questions fréquentes
- Site Web
- Multimedia

À voir

- Littérature & traduction
- Top 50: Auteurs
- Top 50: Pays
- Top 50: Langues originales
- Top 50: Langues cible

© UNESCO | Disclaimer | Webmaster

Organisation des Nations Unies
pour l'éducation, la science et la culture

culture

- Langues -

- Index Translationum

Search result

Vous avez cherché : **Auteur = Vieru Grigore\$**

32 enregistrements correspondent à votre recherche

1/32 **Vieru, Grigore: Mama [Russe] / Brodskij, Aleksandr; et al. / Chiginău: Literatura artistike [URSS (jusqu'à 1991)], 1979. 44 p. ill. [Moldave]**

2/32 **Vieru, Grigore: Veselaja azbuka [Russe] / Berestov, Valentin / Moskva: Detskaja literatura [URSS (jusqu'à 1991)], 1979. 71 p. ill. [Moldave]**

3/32 **Vieru, Grigore: Kõigepealt ole [Estonien] / Jaaksoo, Andres / Tallinn: Eesti Raamat [URSS (jusqu'à 1991)], 1981. 35 p. ill. [Moldave]**

4/32 **Vieru, Grigore: List zelenyj [Russe] / Akim, Ja.; et al. / Moskva: Sovetskij pisatel' [URSS (jusqu'à 1991)], 1982. 191 p. ill. [Moldave]**

5/32 **Vieru, Grigore: Mama [Russe] / Chiginău: Literatura artistike [URSS (jusqu'à 1991)], 1982. 44 p. [Moldave]**

6/32 **Vieru, Grigore: Potomu što ljubju [Russe] / Akim, Ja.; et al. / Chiginău: Literatura artistike [URSS (jusqu'à 1991)], 1982. 182 p. [Moldave]**

7/32 **Vieru, Grigore: Pan con rocío [Espagnol; Castillan] / Cánovas, María / Moskva: Raduga [URSS (jusqu'à 1991)], 1983. 42 p. ill. [Russe] [Moldave]**

8/32 **Vieru, Grigore: Bread and dew [Anglais] / Riordan, James / Moskva: Raduga [URSS (jusqu'à 1991)], 1983. 42 p. ill. Hleb s rosoju [Russe] [Moldave]**

9/32 **Vieru, Grigore: Mkaté kwa umande [Swahili] / Moskva: Raduga [URSS (jusqu'à 1991)], 1983. 42 p. ill. Hleb s rosoju [Russe] [Moldave]**

10/32 **Vieru, Grigore: Modaram [Tadjik] / Adqham, Aslam / Dušanbe: Maonif [URSS (jusqu'à 1991)], 1983. 31 p. Mama [Russe] [Moldave]**

→

Prezența Republicii Moldova în repertoriul bibliografic internațional „Index Translationum”: Informația privind toate lucrările traduse și editate pe teritoriul Republicii Moldova sînt reflectate în Index Translationum din anul 1995. Conform deciziei din 2 februarie 1995 a Departamentului Edituri, Poligrafie și Comerțul cu Cărți din Republica Moldova, responsabilitatea privind colectarea și transmiterea informației asupra traducerilor, editate în Republica Moldova, revine Camerei Naționale a Cărții. Anual Camera Națională a Cărții transmite secțiuni Index Translationum a UNESCO informația corespunzătoare, ea fiind unicul deținător al edițiilor anuale în format CD a bazei de date. Cîteva informații statistice asupra acestei activități:

Anul	Număr înregistrări bibliografice transmise de CNC
1995	150
2000	300
2005	300
2009	600
2010	600

Fiecare lucrare tradusă și editată în Republica Moldova, este identificată bibliografic de către Camera Națională a Cărții după cum urmează:

Autain, Clémentine : Macho pe înțeleșul fratelui meu [Mol] /Georgeta Barbu-Anghel / Chișinău : Cartier, 2009 (Combinatul Poligr.). 84 p. – (Colecția „Verde”).

FR : Les Machos expliqués à mon frère.

***Morel, Fabienne ; Bizouerne, Gilles :** Poveștile Cenusăresei istorisite în lumea întreagă [Mol] / Andreea Trincă / Chișinău : Cartier, 2009 (Tipogr. „Bons Offices” SRL). 94 p. : il. color. – (Înconjurul lumii cu o poveste) (Cartier codobelc).

FR : Les histoires de Cendrillon racontées dans le monde.

Repertoriul bibliografic internațional Index Translationum oferă avantaje utilizatorilor, asigurînd selectarea operativă și multispectuală a informației asupra traducerilor editate în diferite țări, în final sprijinind (și economisind) munca cercetătorilor și a altor categorii interesate.

Referințe bibliografice:

1. www.unesco.org/xtrans
2. www.bookchamber.md

